

بِهِ نَامِ فَانِي دُوْسِت

که هر چه داریم از اوست

تقدیم با عشق

هر کس دنیا را برای چیزی می خواهد
اما من فقط تو را می خواهم دنیا را من

آوازی نفس

میترا فروزنده

سرشناسه: فروزنده، میترا، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور: آوای نفس / میترا فروزنده.
مشخصات نشر: تهران: انتشارات فرهنگ و تمدن، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری: ۳۴۷ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۹۱۷۵-۶
وضعیت فهرستنوبی: فیبا
موضوع: داستان‌های فارسی — قرن ۱۴
Persian fiction -- 20th century
رده‌بندی کنگره: PIR8۳۴۵
رده‌بندی دیوبی: ۸۳/۶۲
شماره کتابشناسی ملی: ۷۳۵۵۵۵۰

آوای نفس

نویسنده: میترا فروزنده

ویراستاران: مصطفی پاکدل‌نژاد، زهره سالم
تایپ: زهره سالم، طراحی و تنظیم: محمدرضا صابریان
چاپ اول، زمستان ۱۳۹۹
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

دفتر مرکزی: تهران، خ سهروردی
شمالي، خ ميرزاي زينالي غري، پ
۱۱۷، واحد ۳، تلفن: ۰۱۱۰۴-۸۸۵۸۱۱۷

انتشارات فرهنگ و تمدن
FARHANG-O-TAMADON
P U B L I C A T I O N S

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است و هرگونه کپی برداری، تکثیر و تهیه نسخه‌های دیجیتال ممنوع می‌باشد

صدای بی‌بی جون بود که مثل همیشه دست به صورتم می‌کشید، کتی‌جون دختر کم‌صبح شده نمی‌خوای بیدار شی؟ پنجره را که باز کرد خنکی هوا صورتم رو نوازن می‌کرد چشم که باز کردم بی‌بی پیشونیمو بوسید و گفت کتایون جان بازم گریه کردی؟ بلند شو امروز اولین سالگرد آقاجونته بلند شو که امشب کلی مهمون داریم. دوباره خاطرات برام زنده شد یکسال که صدای گرم آقاجونم و دستای مهریونش نیستن. صدای محبوبه از طبقه پایین میومد؛ بی‌بی خانم به کتایون بگو کار داریم بجنبه ازش حرصم می‌گرفت. از روزی که آقاجون فوت کرده بود حکومت محبوبه شروع شده بود، اخلاقش خیلی عوض شده بود همچین رفتار می‌کرد انگار که مالکِ هست و نیست آقاجونها! اگه بی‌بی نبود محبوبه روز خوش به من نشون نمی‌داد؛ ولی خوشم میومد که بی‌بی جون بعضی وقتاً پراشو قیچی می‌کرد، از ترس بی‌بی هم که شده جرئت نمی‌کرد به من حرفی بزن، تو این دنیا فقط بی‌بی و عموماً صادق برام مونده بودن.

بی‌بی جون، عمه مادرم بود. وقتی که مادرم حامله شده بود او مده بود که کمک حال مادرم باشه چون بعد از سه بچه‌ای که مادرم موقع بارداری از دست داده بود دکتر قدغن کرده بود که حامله بشه ولی اونم مثل همه دوست داشت که مادر بشه. وقتی منو حامله بود پدرم بی‌بی رو آورد خونه تا از مادرم بیشتر مراقبت کنه؛ این شد که بی‌بی برای همیشه موندگار شد. دو ساعت بعد از به دنیا اومدن من مادرم برای همیشه چشمای قشنگش را باز نکرد و بی‌بی شد جای مادر نداشت‌هایم. پنج سال از فوت مادرم می‌گذشت که به توصیه قوم و خویش، پدرم با محبوبه ازدواج می‌کنه، محبوبه بچه‌دار نمی‌شد، خوشش هم نمی‌یومد آقاجون منو ناز و نوازن کنه تا

آقاجون منو بغل می کرد می گفت حاج مهدی این دخترو لوس می کنی فردا نمیتونه روی پای خودش بایسته، کم لوشن کن و با چشم‌گرّه منو از آقاجون دور می کرد. کم کم که بزرگ شدم بیشتر از محبوبه فاصله می گرفتم، با کمک بی بی تونستم دوران ابتدایی و راهنمایی رو جهشی بخونم؛ این شد که شانزده سالگی دیپلم گرفتم؛ فوراً دانشگاه قبول شدم و چهار سال با بهترین نمرات دانشگاه رو به پایان رسوندم. کارشناسیم که تموم شد آقاجونم بر اثر ایست قلبی تو حجره‌اش افتاد تا به بیمارستان رسونده بودنش تموم کرده بود. یکسال که هر شب با چشمان گریان می خوابیدم تو مرور خاطراتم بود که در اتاقم بشدت باز شد؛ محبوبه بود که با گروهای که به ابروهاش انداخته بود گفت پاشو نمی تونیم تا ظهر معطل تو باشیم؛ پاشو که کار داریم. به سختی از تختم پایین اومدم؛ پاهام تحمل سنگینی بدنم رو نداشت. رفتم طبقه پایین بی بی صبحونه رو برام آماده کرده بود.

گفت: بخور که جون بگیری، دهنم بد مزه بود به زور یه لقمه نون پنیر خوردم، بی بی با یک لیوان شیر نشست رو بروم گفت: عزیزکم یکسال که خودتو از بین بردی با این حال و احوال که تو داری آقاجونت بیشتر برات غصه می خوره یه کاری کن اون خدا بیامز اونجا راحت بخواهه، لیوان شیر که برداشتمن صدای خنده کریه منصور برادر محبوبه از پشت سرم اومد برگشتم نگاه کردم، گفت: خانم خانما سلام نمی کنی؟ به اجبار سلام کردم.

گفت: بی بی خانم سلام؛ بی بی با سردی جواب داد.

گفت: اومدم بینم کار ندارید تو این خونه انجام بدم؟ آخه حاج مهدی خدا بیامز خیلی حق به گردنم داره. داشت با چشمای هیزش نگاهم می کرد.

دلم می خواست از خونه بندازمش بیرون، ولی از بیستم آذرماه پارسال که آقاجونم به رحمت خدا رفته بود سر و کله منصور بیشتر تو این خونه پیدا شده بود. همش با محبوبه پچ پچ می کردن نمی دونم چی می گفتن ولی هر چی بود احساس خوشایندی به این خواهر و برادر نداشتمن. می دونستم که دارن نقشه می کشن امّا خدا می دونست چه نقشه‌ای داشتن؛ ولی بی بی حسابی حال این خواهر و برادر رو می گرفت، اجازه نمی داد پاشونو از گلیمشوون درازتر کنند، روز آخری که آقاجون می خواست بره بازار

اومد اتاقم صورتم رو بوسید، دست کشید رو موهم و گفت: کتابیون جان قول بدی یه چیزی بگم ناراحت نشی؛ گفتم چی شده آقاجون؟ گفت فکر می کنم دیگه اینقدر بزرگ شده باشی که بتونم راحت باهات صحبت کنم، حاج اتابکی دیروز تو رو برای پسرش پدرام خواستگاری کرده بهش گفتم جواب قطعی رو خود کتابیون باید بدی، با بہت بهش نگاه کردم، گفتم آقاجون مگه پدرام همونی نیست که زنش گم شده بود، گفت دخترم دو سال از این قضیه گذشته همه‌جا روزنامه کردن؛ همه‌جا رو گشتن ولی پیدا نشد که نشد! حاج اتابک می گفت باید یه فکری به حال پدرام بکنم این بچه هم زندگی می خواهد این شد که به من گفت اگر اجازه بدهید کتابیون و پدرام هم‌دیگرو ببینن شاید که سرنوشت این دو جوون یکی بشه. صحبت آقاجون که به اینجا رسید به من نگاه کرد و گفت دخترم فکر تو بکن یک دفعه جواب رد نده یکبار پدرامو ببین باهاش صحبت کن بعد جواب بدی اینو گفت و صورتم رو بوسید.

از اتاق بیرون رفت کمی گیج شده بود نیم ساعت بعد وقتی از پله‌ها پایین رفتم آقاجونو دیدم که از اتاق بی بی بیرون میاده دستی برام تکون داد خدا حافظی کرد و رفت؛ همون رفتني شد که دیگه برنگشت. تو این یکسال انگار به اندازه ده سال پیر شده بودم. کار هر شبم شده بود گریه کردن که چرا من اینقدر بدشانسم نه خواهri، نه برادری، نه پدر و مادری ولی باز خدا رو شکر می کردم بی بی هست. صدای منصور که اومد به خودم اومدم، گفت کتابیون خانم تحولی نمی گیری! از سر میز بلند شدم رفتم بطرف سالان به دستور محبوبه میز و صندلی‌ها تو سالان چیده شده بود. تاج گل‌هایی که از طرف کسبه بازار از در حیاط تا سالان چیده شده بود؛ آدمو یاد گل فروشی مینداخت. ساعت یازده بود که حاج آقا اتابک اومد دنبالمون وقتی داخل سالان شد گفت: دخترم آمده‌ای برم بھشت زهر؟! سری به علامت مثبت تکون دادم و مانتو پوشیدم، بی بی هم آماده شده بود، گفت: محبوبه نمیای برم؟ طلبکارانه گفت: پس کی می خواهد کارها رو انجام بده؟ همه که پی گردششون میرن! وقتی بی بی چپ چپ نگاهش کرد دیگه چیزی نگفت. حاج اتابک گفت: محبوبه خانم شما هم باید برم چند نفر آوردیم که به کارها رسیدگی کنن غذا هم که از بیرون میاد دیگه کاری نداریم، قری به سر و گردش داد و گفت: نه حاج آقا آدم که خونه زندگیشو دست غریبه نمیده.

حاج آقا گفت: چه عرض کنم و رو به من کرد و گفت: پس ما بريم؛ گفتم بريم.
 سر خاک آقاجون که رسیديم تاج گل بزرگی گذاشته بودن، نزديکتر که رفتيم پدرام
 پشت تاج گل ايستاده بود. وقتی رسیديم سر قبر سلامي کرد که جواشيو دادم،
 نشستم کنار قبر آقاجون وقتی با صدای بلند آقاجونو صدا زدم خودمو انداختم روی
 سنگ قبرش و گريه کردم و از دل تنگيام گفتم. اين قدر گريه کردم که حاج اتابك
 گفت: بى بى بسه ديگه پاشو کتايون جانو بلند کن بريم؛ دخترک هلاک شد از بس
 گريه کرد.

بى بى آروم دستام گرفت و در حالی که بلندم می کرد گفت: کتايون جان بلند
 شو با اين گريه هايي که تو مى کنى آقاجونت هم ناراحت ميشه. پدرام هم کنار قبر
 آقاجون ايستاده بود و سرش پاين بود.

حاج آقا گفت: پدرام بابا، تو بى بى خانم و کتايون جانو بير، من هم ميرم دنبال
 مادرت همونجا خونه حاج مهدى بمون؛ اگر کاري بود انجام بده تا من برگردم. پدرام
 هم انگار منتظر اين حرف بود چشمی گفت و حاج آقا از ما خدا حافظی کرد و رفت. با
 بى بى پشت نشستيم؛ سرمو گذاشتم روی شونه بى بى، ديدم پدرام تو آينه به من نگاه
 می کنه چشمامو بستم انگار تمام وجودم سنگين شده بود هر بار که چشم باز
 می کردم می ديدم پدرام به من نگاه می کنه؛ دوباره چشمامو بستم طولي نکشيد که
 بى بى گفت: کتى جون پياده شو که رسيديم. به سختي راه ميومدم وارد خونه که
 شديم منصور گوشه سالن نشسته بود و سيگار مى کشيد؛ منو که ديد لبخند
 موزيانه اي زد. با بى اعتنائي از کنارش رد شدم رفتم اتاقم، سر درد داشتم خودمو
 انداختم روی تختم. يك ربع بعد بى بى او مرد گفت: کتى جان بلند شو يه دوش بگير
 بيا پاين ناهار بخور چيزی نمونه مهمونا بى يان؛ گفتم بى بى، گفت جانم گفتم بى بى
 خدا رو شکر مى کنم که تو هستي. بغلم کرد، صورتمو بوسيد و گفت: بى بى قربون قد
 و بالات بشه همه کس بى بى بلند شو با خودت اينكارو نکن. دستم تو دست
 مهربونش گرفت و گفت: اگه بى بيو دوست داري اينقدر خودتو اذيت نکن؛ مى دونم
 خيلي سخته ولی آدميزاد از گل نازکتره از سنگ سختر، به حرفي مى رنجه با
 مشكلات و سختي ها از سنگ سختر ميشه قربون اون چشاي خوشگلت بره بى بى

بلند شو یه دوش بگیر بیا پایین ناهار بخور.

چشمی گفتم و از جام بلند شدم به بی بی که نگاه کردم دیدم با گوشه روسریش اشک چشماشو پاک می کنه وقتی دید دارم نگاش می کنم؛ گفت: زود باش دیر میشه. غروب که شد مهمونا یکی از راه رسیدن و همه به من سر سلامتی می دادن. حاج آقا اتابک و بی بی کنار من ایستاده بودن و الحق والانصاف حاج آقا برای آقاجون سنگ تمام گذاشت از مداعی، سخنرانی و شام همه و همه خیلی آبرومندانه برگزار شد. همه همکارای آقاجون او مده بودن، موقع تمام شدن مراسم هر کدوم با مهربونی خاصی منو دلداری می دادن و ازم خواستن هر زمانی که به مشکلی برخورد کردم روی کمک اون ها حساب کنم منم از همه شون تشکر کردم، ساعت ده بود که تقریباً همه رفته بودن. حاج آقا اتابک موقع رفتن گفت: کتایون جان من دو روز دیگه میام باهات کار دارم دخترم، گفتم چشم حاج آقا و بعد خدا حافظی کردن و رفتند. طفلی بی بی که از خستگی و پا درد روی مبل نشسته بود گفت: کتی جان تو هم برو کم کم بخواب من فعلًا نشستم تا خدمتکارا به کارها سر و سامان بدن من اینجا هستم. صورتشو بوسیدم و به طرف اتفاقم به راه افتادم منصور که کنار پله ها ایستاده بود گفت: شب بخیر کتی خانم، نگاهی تند بهش کردم و جواب ندادم، وقتی رو تختخواب دراز کشیدم به این فکر می کردم که این منصور تا کی می خواهد تو این خونه جولون بده؟ با این فکر خوابیدم. توی خواب دیدم آقاجون کنار حوض حیاط نشسته و ضو می گیره از خوشحالی به طرفش دویدم منو که دید اخم کرد و گفت: بابا از خودت غافل شدی چرا اینقدر لاغر شدی؟ یه ذره به فکر خودت باش. از آب حوض یک مشت برداشت به طرفم پاشید و خندید که از خواب پریدم. به اطرافم نگاه کردم بی بی کنار تختخوابم جا انداخته خوابیده، بی بی رو که دیدم با خیال راحت خوابیدم. صبح که از خواب بیدار شدم دیدم بی بی تو اتفاق نیست فکر کردم خواب دیدم بی بی کنار من خوابیده بود در باز شد و بی بی داخل شد. گفت: بی بی قربونت خوب خوابیدی؟ سلام کردم و گفتم بی بی جون دیشب پیش من خوابیده بودی یا خواب دیدم؟ گفت: نه مادر خواب ندیدی می خواستم برم اتفاق خودم بخوابم دیدم این منصور چشم سفید بروبر تو رو نگاه می کنه دلم لرزید دیدم بهتره پیش تو بخوابم، برای بی بی خوابمو

تعريف کردم گفت: می بینی مادر جان آقاجونت هم نگران توست پس کاری نکن که اونم تو اون دنیا عذاب بکشه. بلند شد صورتمو بوسید و گفت بریم صحونه بخوریم. دو روز بعد حاج اتابک زنگ زد و گفت: کتایون جان میام دنبالت می خواه باهات صحبت کنم. ساعت ۱۱ صبح بود که حاج آقا او مرد در خونه به بی بی گفت: با اجازه‌تون می خواه با کتایون صحبت کنم اگر اشکال نداره یک ساعتی با خودم می برم بعدش برمی گردونم.

بی بی گفت: حاجی اجازه ما هم دست شماست. اگر کتایون راضی شده بیاد من حرفی ندارم یک ربع بعد لباس پوشیدم با حاج آقا از خونه بیرون رفتم. منصور کنار ماشین حاج آقا ایستاده بود، منو که دید گفت: او غور بخیر، حاج آقا گفت: دل دخترم گرفته بود؛ او مدم با خودم ببرمش بیرون. گفت: حاج آقا من خودم می تونستم اینکارو بکنم، کتایون خانم لب تر کنه خودم درست در خدمتشم. حاج آقا گفت: شما اجالتن در خدمت همسیره باشید که دنبالتون می گردد. منصور تا اینو شنید بدوبو به طرف در رفت که من و حاج آقا زدیم زیر خنده، توی راه حاج اتابک از هر در صحبت کرد تا رسیدیم خونه. حاج آقا، گفت: کتایون ببا جان اگه آوردمت اینجا خواستم کسی نباشه که راحت تر با هم صحبت کنیم. دخترم من چند روز قبل از فوت آقاجونت تو رو برای پدرام خواستگاری کردم؛ آقاجونت رضایت تو رو شرط دوست که اجل مهلتش نداد؛ منم گذاشتم سال اون مرحوم تموم بشه که خودم باهات صحبت کنم. دختر گلم شاید وضعیت پدرام بدونی که یک ازدواج داشته بعد از یکسال زنش یک دفعه غیبیش زد به هر کجا که فکر کنی رفتم تو روزنامه آگهی کردیم ولی انگار اصلاً اینطور شخصی وجود نداشته چند مدت اداره آگاهی، نیروی انتظامی پیگیر بودن که اصلاً چیزی نشد امسال دیگه شده سه سال خواستم نظرت رو بدونم، عزیز دلم اگر جوابت منفی هم باشه اصلاً ناراحت نمی شم چون در درجه اول رضایت تو شرطه ولی دخترم اول فکرات رو بکن من آخر هفته ازت جواب می گیریم می خواه خوب فکرات بکنی. چشمی گفتم که در باز شد؛ حاج خانم بود که گفت: حاج آقا چرا نگفته مهمونی به این عزیزی اینجاست؟ بعد با حاج خانم دیده بوسی کردیم.